

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre	600 Lej
Fél évre	300 Lej
Negyed évre	150 Lej
Havonta	50 Lej

Hirdetések díjazás szerinti.
Megfelelnek naponta reggel.Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Kenyérinség

fenyegéti Románia lakosságát. Hivatalos jelentések állapítják meg, hogy Románia ideai gabonatermése megdöbbentően rossz. Annyira gyenge az ideai terméshez, hogy alig-alig fedezi a lakosság szükségletét s még csak gondolni sem szabad arra, hogy ezt az aránylag nagyon kis mennyiséget külföldi kivittel csökkentsék. Pedig már megindult a roham Románia ellen. A külországok megbízottai már seregestől tódulnak ide s igen jó árakat kínálva, több ezer vaggon román gabonát szeretnének kivinni az országból.

A sok csapás, lesújtó teher közepette, amelyek alatt valósággal összeroskadnak a dolgozó robotos polgárok milliói, ez a legújabb, — a kenyérinség — a legérzékenyebb, a legsúlyosabb. Már az elgondolása is megdöbbentő, hogy az ideai évben a tulságosan, reménytelenül gyöngye termés követ kezében elérkeztünk a megpróbáltatások legutolsó stációjához: nem lesz, vagy nagyon is drága lesz a kenyér. Ime tehát a legsúlyosabb táplálék, a kenyér, mely nélkül nincs élet, nincs erő, nincs munka, szintén beállott a drágaság zászlóvivői közé. Érezzük, tudjuk, hogy milyen jelentőségteljesen súlyos ez a tény, hogy kenyérinség fenyeget bennünket, hogy napról-napra rohanó léptekkel emelkedik a kenyér ára, a mely ma már a tavalyi árak éppén a duplájára szökött fel. A nincsteleneket éri a legérzékenyebben ez a súlyos csapás, a robotosokat, akik arcuk véres verejtékével keresik meg mindennapi kenyérüket. S ha a kenyér megdrágulása szomorú perspektívát mutat a jövőre nézve: a kenyér megadta a jelt s megindul a versenyfutás. Új drágasági folyamat kezdődik el s az életlehetőségnek, a kulturának minden eszköze, az élelmi, a ruházati, ipari és egyéb cikkek megindulnak a felfelé vezető uton s az árak mérföldes csizmákkal rohannak mindig magasabb és magasabb csúcok felé. És a szegény dolgozó ember döbbenetesen mély keserőséggel nézi a kenyérinség, a kenyérdrágulás nyomán támadt pokoli táncot s tehetetlenül kénytelen viselni robotos életének eme legújabb keresztjét, s a meggyötört lelkekből fájó panaszoként, kétségbeesett könyörgésként száll az esdeklő kérdés az ég felé: Uram, add meg a mi mindennapi kenyérünket.

Miért hiúsult meg

Románia angol kölcsöne

A pénzügyminiszter távirata Londonból — Romániában nagy az ellenszenv a külföldi tőke iránt

(Bucuresti, augusztus 7.) Ma a kormány Brătianu Vintikka pénzügyminisztertől, aki jelenleg még Londonban tartózkodik és ott folytatott kölcsöntárgyalásokat, értesítést kapott, hogy rövidesen vizs szaérkezik. Az értesítés még azt is tartalmazza, hogy a pénzügyminiszter azért rövidíti meg londoni tartózkodását, mert a külföldi kölcsön kihatásai annyira csökkentek, hogy minden további erre vonatkozó tárgyalás eredménytelen maradjon. Ehhez az értesítéshez a londoni Times azt a ma-

gyarázatot füzi, hogy egy öt nemzet tőkéseiből álló érdekcsoport, amelyben amerikaiak, angolok, hollandok, belgák és franciák vannak és amely a legjelentékenyebb petroleumerdekeltség, javaslatot tett a román kormánynak nagyobb kölcsön folyósításáról. A kölcsönt az érdekcsoport a petroleumerületek koncessziójának fejében ajánlotta fel. A konzorcium azonban ajánlatát visszavonta azzal az indoklással, hogy Romániában nagy az ellenszenv a külföldi tőke iránt.

A németek sikere Londonban

Marx kancellár végrehajtja a Dawes-tervet — Az angol és francia sajtó elismerőleg ír a németekről

(London, augusztus 7.) Az első konferencia a londoni, amely tény leg komoly eredményekkel kecsegtet. A tanácskozó felek megértésükkel nagy lépést tettek a tényleges világbéke létrehozásának érdekében. Óriási sikert aratott dr. Marx német birodalmi kancellár beszéde, amelyet egyöntetűen tapintatosnak és határozottnak találtak. Főképpen kitűnő benyomást keltett a kancellárnak az a kijelentése, amely szerint a német birodalom kormánya el van tökévelve a Dawes-féle terv végrehajtására. Herriot francia miniszterelnök is olyan kijelentéseket tett, amelyek alkalmasak az elmentétek áthidalására.

A németek ma nyújtották át memorandumukat a konferencia főtákarának. A memorandum leg-hosszasabban a büntető szankciók kérdésével foglalkozik. Hangsúlyozzák, hogy a fegyveres szankciók alkalmazásához a németek nem járulnak hozzá. A gazdasági kiűritéssel, az amnesztiával, a dologi szállításokkal és a döntőbíró-ság kérdésével a memorandum már rövidesen foglalkozik. Az az általános benyomás, hogy a Dawes-javaslat tényleg meg fog valósulni. Herriot kész lenne a Ruhr vidéket kiűriteni, de ezért ellenszolgáltatásként a francia háborus adósságok leszállítását követeli. Anglia és az Egyesült Államok, amelyek Franciaország főhitelezői, azonban kereken elutasítják, hogy az adósságok kérdését és a kiűritést összekapcsolják.

Angol és amerikai részről elégtétellel állapítják meg, hogy Theunis és Herriot a tizenhatos tanács ülésén semmi kifogást sem emeltek az ellen, hogy Marx a válas-

jegyzékhez csatolt kísérőlevelében azt kívánja, hogy a politikai problémákat: a Ruhr-vidék kiűritését és a német vasutak felszabítását helyezték előtérbe. Herriot megértette, hogy ezeknek a kérdéseknek a megoldása a legfontosabb. Németországra nézve és szorosan összefüggően a Dawes-tervvel. A németek hajlandók a kiűritést és a vasutügyet közvetlenül az érdekeltekkel: a belgákkal és franciákkal megtárgyalni és az angolokat csak akkor vonják bele a tanácskozásba, ha az angol megszállási zónában is változást akarnának elérni. A párisi lapok barátságos hangon tárgyalják a német jegyzéket s a Nouvelle, Herriot lapja megállapítja, hogy sohasem uralkodott még ekkora udvariasság egyetlen konferencián sem, mint a londonin. Az angol sajtó a legnagyobb optimizmussal tekint a konferencia sikere elé, de hangsúlyozzák az összes lapok hogy a Ruhr-kérdésben való megegyezéstől függ a konferencia eredményessége. Németország kölcsöne szintén elintézt ügynek látszik. Bár párisi és londoni bankházak is résztvesznek a kölcsön jegyzésében, de legnagyobb részét az a bankszindikátus fogja jegyezni, amelyet Morgan most hoz össze Newyorkban. Az amerikai lapok véleménye szerint a kölcsön jegyzésének sikere a kamatlábtól függ és 7 százalékot találnak elegendőnek arra, hogy a tőke érdeklődését kellő mértékben felkeltsék.

(London, augusztus 7.) A konferencián a Ruhr-vidék kiűritésének kérdése mindjobbán előtérbe nyomul. A németek állítólag a legmesszebbmenő engedelményekre lennének hajlandók a kiűrités el-

lenében. Beleegyeznének abba is, hogy a francia és a belga vasutasok megmaradjanak a rajna-westfaliai vonalakon a katonai megszállítás megszüntetésének befejezéséig. Valószínű, hogy a megegyezés úgy jön létre, hogy a franciák kivonulnak és a német rendőrség szövetségi bizottság ellenőrzése alá kerül. Francia politikai körökben azt a megoldást tartják a legjobbnak, ha a Ruhr-kiűrités ellenében a németek kedvező kereskedelmi szerződést kötnek Franciaországgal.

Nagy zavarok Spanyolországban

Rivera tábornok napjai meg vannak számolva.

(Madrid, augusztus 7.) Döntő események vannak készülöben Spanyolországban és valószínű, hogy De Rivera tábornok szélsőséges nacionalista diktatúrájának napjai meg vannak számolva. A marokkói harcokban az araboktól a spanyol gyarmati hadsereg alakultai több ízben döntő vereséget szenvedtek és a kudarcokért a jelenlegi kormányzatot okolják. Rivera lemondását várják. A legújabb események miatt Rivera castiliani utazását félbe is szakította és Madridba utazott, hogy Alfonso királlyal tanácskozzon.

Rendezik a postatakarék ügyét

Az utódállamok szeptemberben tárgyalásra ülnek össze.

Bucurestiből jelentik: A román-osztrák tárgyalások alkalmával a delegáltak megállapították hogy a tárgyalás során néhány olyan kérdés is felmerült, amelyeknek elintézése csak az összes utódállamok együttes megbeszélése útján történhetik meg. Különösen két kérdés vár ilyen formában történő elintézésre, az állami adományok és a postatakarék ügye. Megállapodás történt arra nézve is, hogy ezeket a kérdéseket az érdekelt államok szeptember havában tárgyalják le, még pedig olyformán, hogy a tárgyalásokat Bécsben folytatják le, s ezek szeptember 26-án kezdődnek, a létrejött megegyezést pedig Romániában írják alá a meghatalmazottak. Románia ez újabb konferenciára Nistor volt miniszter vezetésével ugyanazokat küldi ki, akik az eddigi osztrák tárgyalásokon résztvettek.

A budapest—bécsi gyors kálvária-utja

A legitimista osztrák tisztviselők megnehezítik az utazást
Politika a vasuton

(A Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Bécs és Budapest között tuvalévöleg négy gyorsvonat közfeketik naponta, amelyek közül a délutániaknak közvetlen kapcsolatuk van a bukaresti-aradi gyorsal is. Ezek a gyorsvonatok Bécsben az Ostbahnhofról indulnak és oda érkeznek. Két hónap előtt az osztrák és magyar hatóságok új rendszert léptettek életbe az utlevélvizsgálat terén. A bécsi Ostbahnhof indulási várótermében egymás mellett ülnek az osztrák és magyar vizsgáló közegek és egyik a másik után nézi át és bélyegzi le az utleveleket. Ez az új vizsgálati mód igen előnyös, mivel az utasokat, kik Budapestre igyekeznek, az egész uton nem háborgatják többé és Pesten, a Keleti pályaudvarra megérkezve, a Bécsben ráitított pecsét előmutatása után nyomban elhagyhatják a pályaudvar épületét. Visszatérve, Budapestről Bécsbe már nem így történik a vizsgálat. A Keleti pályaudvaron csak a magyar államrendőrség tisztviselője láttaozza az utleveleket, az osztrákok a vonat megérkezése után a bécsi Ostbahnhofon tartják meg a vizsgálatot. Ennek következtében sokszor egy félóraig is várni kell, a míg sorra kerülnek, az osztrák rendőrtiszt febélyegzi a passzusokat és azután elhagyhatják a pályaudvart. Természetes, hogy ennek következtében szinte naponta igen kellemetlen jelenetek játszódnak le az Ostbahnhofon. A Pestről érkező utasok nem tudják, mit csináljanak előb? Odaadják-e

podgyászait a hordárnak, menjenek előb a fináncokhoz vámvizsgálatra, vagy pedig az utleveléltámoztassák-e először. Az egyre megismétlődő botrányok a „Der Abend” című lapot arra indították, hogy foglalkozzék ezzel az esettel. Az említett lap szerint a bécsi belügyminisztérium két osztályfőnöke felelős ezekért a lengetetlen állapotokért. Hantsch és d'Elvert osztályfőnökök, ismert fekete-sárga legitimistáknak igen kellemetlen volt, hogy a vasuton való utlevélvizsgálat folytán a

bécsi lapok idejében értesültek a republikánus érzelmi határokötől hogy a magyar legitimisták melyik vonattal érkeztek Bécsbe. Ezért azzal a kifogással, hogy a vasuton való vizsgálat nagyobb személyzetet kíván, megszüntették ezt és az Ostbahnhofon reakciós érzelmi közegekkel láttaoztatják a passzusokat. A bécsi lap kimutatja, hogy a takarékosági szempontra való hivatkozás ellenkezik a tényekkel, mivel a pályaudvaron mostan nagyobb létszámú személyzet végzi a szolgálatot, mint azelőtt a vasuton. Amilyen kellemes az utazás Bécsből Budapestre, annyira kínos az osztrák hatóságok magatartása miatt visszafelé, Budapestről Bécsbe.

félideje eltelt, még mindig nem teljes az állampolgárok listája, még mindig elég sűrűn adódnak olyan esetek, — főleg az elutasítottak részéről hangzott fel panasz — hogy aktáikat nem találják sehol. A bajok forrását már megtalálta a város vezetősége, kiderült, hogy az egyik referens, aki időközben szabadságra ment, nem dolgozta fel teljesen a neki kiosztott anyagot s így az gazdátlanul, feldolgozatlanul hevert egy egyik hivatalszobában. A város vezetősége ennek a mulasztásnak pótlásáról már gondoskodott s elrendelte a hátralékos anyag sűrűs feldolgozását, úgy, hogy néhány napon belül remélhetőleg teljes zavartalansággal történhetik meg az állampolgárok végleges igazolása.

Állampolgársági igazolás verekedéssel

A türelmetlen állampolgárok — Zavarok az igazoltatások körül

(Saját tudósítónktól.) Azok a megdöbbenő, turbulens jelenségek, amelyek az állampolgársági jelentkezések első napjait olyan emlékeztetéssé tették, amikor a közönség valami megmagyarázhatatlan ijedelemtől hajszolva, egy más valóssággal letiporva törtetett az ígért földje felé, ma újból feltámadtak. Csupán a színhely változott meg, most nem a polgár mesteri hivatal volt a csatatér, hanem a mindinkább ismerőssé váló 103. szoba, amelyet ma oly tömegben rohant meg az állampolgársági igazolását ellenőrizni akaró közönség, hogy nemcsak a picike szoba, hanem még a folyosó is feketélt a nagy tömegtől, amely tolongott, törtetett, dulakodott, mindenki első akart lenni, hogy igazoló-számát megkaphassa. Az indexkeresés nagyon lassan folyó munkája azonban végsőkig

felzavarta az amugy is türelmetlen tömeget, a régóta ácsorgók újabb rohamot intéztek a 103. szoba ellen, aminek nyomán általánossá lett a felfordulás s a tolongás valóssággal verekedéssé fajult. Csak melozen és magyokára lehetett az izgatottan hadonászó, törtető csoportot lecsendesíteni s a rendet úgy, ahogy helyreállítani olyképen, hogy az illetékes körök megnyugtatták a közönséget, hogy még kerek két hét áll a rendelkezésre az állampolgársági jog rendezésére és biztosítására s a rohamszerű tolongás pedig csak akadályozza a funkcionáriusokat munkájuk gyorsabb elvégzésében.

Kétségtelen azonban, hogy az igazolás, illetve revízió gyors lebonyolítását jelentékeny mértékben akadályozza az a körülmény, hogy most, amikor az ugynevezett nyilvános közszemlére-tétel

Hütlén hivatalszolga

Letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Bogdán Cornél, a nagyszentmiklósi járás gazdasági tanácsnoka ma feljelentést tett a timisoarai rendőrségnek, hogy a Timisoarán lévő lakásában lévő vaskazettát ismeretlen tettes felnyitotta és onnan 3500 lejt ellopott.

A rögtön megindított nyomozás arra a megállapításra jutott, hogy a lopást a tanácsnok hivatalszolgája követte el, mert tagadásával szemben a megejtett házkutatás alkalmával kétezeröttszáz lejt találtak nála, melynek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni. A rendőrség letartóztatta és szállította az ügyészség fogházába.

TARCA

„A demokratizmus megöli a művészetet!”

Látogatás Aristide Maillol-nál, a legnagyobb élő francia szobrásznál.

(Párisi levél.) Aristide Maillol a legnevesebb a ma élő francia szobrászok között. Ma öt ünnepli Franciaország és Rodin meglepő modorát, formát, anatómiát szétszaggató technikáját ma már nem bámulják annyira, mint régen s bár művészi temperamentuma s a szobraiban kifejezett érzések mélysége még mindig nagy visszhangra talál, de művészi befolyása napról-napra csökken. Rodin szobrászatán győzedelmeskedik a zárt nyugodt forma.

Marly-le-roi-i műtermében várt a Mester. Műtermében, ha annak lehet nevezni azt a szűk és alacsony, üvegfalal faviskót, amely egy elhanyagolt kertnek a zugában áll. A műtermében alig volt pár agyagvázat.

— Ezek a készülő munkák? — Mertem megkockáztatni a kérdést.

— Ó nem. — felelte mosolyog

va a Mester — itt csak a vázlatokat készítem el, dolgozni rendszeren a kertben szoktam. — Kimentünk a műteremből a kertbe. Itt három megkezdett kőszobor állott állványokon. — Ez Cézanne szobra, szülővárosa részére, ez a női akt Amerikába lesz, ezt a harmadik szobrot meg magamnak csinálom. Jobb szeretek idekint dolgozni. Itt több a levegő mint a műteremben és jobban esik a kőfaragás. (Maillol hatvan éve dacára maga faragja a szobrai köbét.)

— Ezekon kívül még miket dolgozik a Mester és mik a jövő tervel?

— Három éve szinte teljesen lefoglalnak a hadi emléksobrok. Már a harmadikat faragom Bayonneban, a Földközi tenger partján, ahol az évek felét szoktam eltölteni. Két és fél, három méteres női aktok ezek a szobrok természetből. Tárgyilag nincs sok közük a háborúhoz. A tárgyi rész nem is nagyon érdekelt, a formai megoldás sokkal fontosabb volt nekem.

— Bizonyára nagy anyagi jövedelmet biztosít ez a munka a Mesternek. — kérdeztem, mert érdekelt, hogy ilyen nagyhirű ember munkáját mennyire honorálja Franciaország.

— Ó nem pénzért csinálom,

még csak nem is lelkesedésből, nem vagyok nacionalista és a háborút sem szeretem. Azért csinálom, hogy alkalmam legyen dolgoimat nagy méretben kivinni és szabad téren elhelyezve látni...

Sütétedett s a Mester meghívott a villájába, amely a szomszéd telken áll hatalmas fák között, gondozott virágágyaktól körülveve. Belül minden sima és maszsziv. Kevés a kép a falakon és kevés a szobor a szobákban; de amilyen, az válogatottan szép és gondosan elhelyezett.

— Itt lóg egy Ganguin-tájkép. Tőle kaptam, még mielőtt Tahitibe ment. Annakidején, mikor ezt készítette, nagyon szerette a japán fametszeteket nézegetni és ez meg is látszik a hullámokon. Emitt meg egy Renoir. Renoir volt a mi legjobb festőnk. Ilyen test sem előtte, sem azóta nem festettek. Ez a kandalló felett egy régi szobor. XIV. Lajos idejéből származik. A francia szobrászatnak az volt a fénykora. Nézze, mily becsületesen van ez megcsinálva s mily előkelő stílusa van! Szép idők voltak azok!

— Vajjon a mai kor nem előnyösebb-e a művészet fejlődésére, mint bármelyik régi kor, mivel ma többen foglalkoznak művészettel

s nagyobb a művész közönsége? — kérdeztem.

— A „système démocratique” a demokratikus rendszer a művészet megöli. Régen egy bírálója volt annak, amit a művész alkotott: a fejedelem, vagy a mecénás aki a munkát megrendelte s aki rendszeren józilsú és nagyképzett-ségű ember volt. Így a művész, minthogy, a megrendelő anyagilag bőségesen jutalmazta munkáját, gondtalanul élhetett a művészetének. Ma ellenben mindenki beleszólt a művészet dolgába és vég-eredményben nem is művészi okok döntik el, hogy vajjon egy szoborterv kivitelre kerül-e vagy sem. Nézzen végig a Tuilériák kertjén. Mennyi rossz szobor van ott fölállítva. Nem kell ahoz tehetőség, hogy valakinek a szobra ott álljon: elég ha egy barátja vagy nagybátyja képviselő, vagy szenátor. A többit elvégzik a minisztériumban. Hogyan lehet ez a helyzet a művészetnek kedvező?

Sok mindenféle mesélt még Maillol emberekről, dolgokról, egy forradalmi művészi korszak sok érdekes fázisát mondta el. Már késő este volt, mikor elbucsztam tőle és egy felejthetetlen emlékekkel gazdagabban tértem vissza Párisba. (Bor Pál.)

Komplikálódik a mexikói gyilkosság ügye

Az angol követ elhagyta Mexikót Miért gyilkolták meg az angol asszonyt

Párisból jelentik: A mexikói gyilkossági ügy még mindig foglalkoztatja az angol politikai köröket. Evans egykori mexikói angol bankelnök özvegyének meggyilkolása általános felháborodást idézett elő és súlyos politikai következményei lesznek. A gyilkosságnak erős politikai háttérre van. A meggyilkolt özvegyet utolsó útján Strauss János nevű intézője kísérte, akinél 2000 dollár készpénz volt. Ezt a munkások kifizetésére vették fel egy bankban. Az uton megállították őket és hét revolver lövéssel agyonlőtték a szerencsét

len özvegyet, az intézőt pedig halálosan megsebesítették. Az állam egyik katonai parancsnoka Crus tábornok, rendeletet adott ki a katonaságnak a gyilkos elfogatására. Obegron mexikói elnök a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el. Anglia ügyeinek vezetője nemrég elhagyta az állam területét és most az Egyesült Államok követe képviseli Angliát ebben az ügyben. Az amerikai követ a megbízó állam nevében éleshangú levelet intézett a kormányhoz.

Newyorkból jelentik: Evans asszony gyilkosait a katonaság elfogta és a fővárosba szállította.

„Miért bántjátok Adyt?”

A budapesti Ady-háborúság új fejleménye — Szabó Dezső, az „Elsodort falu” írója válaszol Herczeg Ferencnek

(Budapesti tudósítónktól.) Ady Endre körül támadt új háborúságunk érdekes újabb fejleményei vannak. Herczeg Ferencz súlyosan vádoló írása, amelyet részletesen ismertetett a Közlöny, megszólaltatta Szabó Dezsőt is, az Elsodort falu íróját, akinek Herczeg Ferencnek adresszált válaszát a budapesti Világ a következő érdekes bevezető kommentárral közölte le:

„A Világ szerkesztősége nem vállalhat közösséget Szabó Dezső cikkének hangjával, szempontjával és megjegyzéseivel, de köteles volt helyet adni Szabó Dezső válaszáának és nem alkalmazhatott cenzurát Szabó Dezső egyik kijelentésével szemben sem, mert Herczeg Ferenc, akinek írói tehetőségét és írói jelentőségét a Világ soha nem vonta kétségbe, a Magyar Írók Szövetségének megalakulása idején nyilvánosan vezérének nevezte a nála negyedszázaddal fiatalabb Szabó Dezsőt... Annak az írónak, akire mester gyanánt tekint fel Herczeg Ferenc, természetesen teljes szólásszabadsága van minden szószéken és minden kérdésben.”

Szabó Dezső cikkében keményen súlyos szavakkal támad Herczeg Ferencnek, akit Ady mellett egész egyszerűen „egészséges tehetőségtelenségnek” aposztrofál; a kiváló magyar író hosszú válasziratának kiemelkedőbb részeit itt adjuk:

Herczeg Ferenc egészsége — a többek között — ilyeneket mer mondani: — Ady éppen azt utálja és gyűlöli a magyarságban, a mi magyar. — Ady kiszakadt a nemzet közösségéből etc, etc. Mik ezek a rágalomok? Ha a magyar középosztály és ifjuság nem volna olyan, amilyennek Ady látja, ha a magyar faj nem volna olyan beteg, amilyennek Ady jajgatja: akkor az, aki legdrágább fajtánkat ilyen kipuró rágalommal illetné, másnap már a markó-uccai épület börtönében ülne. Miért bántjátok Adyt? Mi az értelme ennek a hullagyaláznak? Miért ez a nagy dühöngés egy elhanyagolt sir fölött? Megmondom:

1. Ady a hazug, üzleti és magyart kiburó magyarsággal szemben az igazi magyarságot jelenti.

2. Ady a katolikus internacionáléval szemben az ő életösztöneire visszaébredt, ő paraszti pszichéjében megújított magyart jelent.

3. Ady az arisztokraták, főpapok, kapitalisták államával szemben a magyar demokrácia nagyszerű hazáját jelenti, mely kenyér, egészséges gyermek, kultúra minden dolgos magyar számára.

Ady költészete a magyarság megújult hite, az élethódítás egyetlen programja. Az Ady költészete az egyetlen szent ébredőmagyarság. Mert úgy állítja be a hátralökött fajt az emberi hiadása, hogy sajátos erőit is a legzadagabban fejtheti ki.

Az Elsodort falu szerzője így fejezi be Herczeg Ferenc ellen írott támadását:

E sorokban érdes voltam, mint az igazság, őszinte, mint a megbántott seb. Kivánom, hogy emeljenek vádat érte ellenem. Súlyos ítéletet, bőven mért börtönt kívánok. Az én megölt életemnek már csak egy haszna lehet: hogy elpusztulásom olyan megmutató példa legyen, mely talán még látásra élénkíti a megdermedt magyar szemet.

Újból megdrágula kenyér

Az aradi pékek a félbarna kenyér árának emelését kéri. — Küldöttség Georgescu prefektusnál.

(Saj. tud.) Szinte állandó rovatként szerepel nap-nap után a ma legsúlyosabb, megdöbbentő problémája: a kenyér- és lisztdrágulás. Az idej nagyon gyenge termés szinte megmérhetetlen csapással zudul a fogyasztóközönségre s következményeiben újabb és újabb terhet jelent mindannyiunknak, ami annál jelentősebb és súlyosabb, mert hiszen a mostani időkben a kenyér az egyetlen számítási alap, a kenyér drágulásával egyidőben az összes élelmi és ruházati cikkek árai elképesztő magasságba szökkennek fel. Alig két hete történt a kenyér árának országos megállapítása, amely azonban még sem történt országosan, hisz végeredményében a városok polgármestereire bízta az új kenyérrák szabályozását. Szinte ezzel egyidőben állapította meg a város tanácsa a kenyérrákot s a fehér kenyér kilóját 11, a félbarnáét 9.50, a barna kenyéret pedig 7 leiben állapította meg. Ezek a kenyérrák azonban nagyon rövid életűeknek bizonyultak. Ma délelőtt ugyanis az aradi pékek küldöttsége kereste fel Georgescu János prefektust, bejelentették, hogy a lisztárak folytonos emelkedése következtében képtelenek a kenyeret az eddigi áron elkészíteni és forgalomba hozni és azt a kérelmet terjesztették elő, hogy a barna kenyér árának változatlanul való ha-

nyultak. Ma délelőtt ugyanis az aradi pékek küldöttsége kereste fel Georgescu János prefektust, bejelentették, hogy a lisztárak folytonos emelkedése következtében képtelenek a kenyeret az eddigi áron elkészíteni és forgalomba hozni és azt a kérelmet terjesztették elő, hogy a barna kenyér árának változatlanul való ha-

gyása mellett a félbarna kenyér árának 1 lei-el való emelését engedélyezze, hogy a félbarna kenyér kilogramja 10 lei 50 bani lenne. Georgescu prefektus kiállításba helyezte a küldöttségnek kérelmük teljesítését, döntését azonban csak Robu János dr. főpolgármesterrel való megbeszélés után hozza meg.

Hogyan örködik a prefektus Arad javai fölött

Miért utasította el a város telekajándékozását A gör. kel. szentszék vitás telke

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny adott hírt arról a nagyarányú bonyodalomról, amely Aradváros egyik telkének eladása, jobban mondva elajándékozása körül támadt. Mint megírtuk, az aradi görög keleti román szentszék — terv bevéve a Sina-uccai szeminárium kibővítését — Aradváros Rákóczi uccai telkét akarta megvásárolni. A város vezetősége a kulturális célra való tekintettel a körülbelül félmillió lej értékű telket 46.000 lejért akarta átengedni a szentszéknek. Georgescu János belügyi vezérfelügyelő-prefektus ezt a határozatot nem hagyta jóvá, hanem pontos kimutatást kért a telkek jelenlegi értékét illetően. A városi építészeti bizottság a telket — ugyancsak a kulturális célra való hivatkozással — kétszázhatvanezer lejre értékelte. Az iratok visszakérültek a prefekturára s most az érdekeltek meglehetősen nagy kíváncsisággal várják, hogyan fog szólni a prefektusi dön-

tés ebben a kétségtelenül érdekes telekeladási ügyben.

A Közlöny munkatársa ebben a kérdésben beszélt ma Georgescu János prefektussal, aki eddigi döntésének indokairól a következőket mondotta:

— A város tanácsának határozatát, amely a mai viszonyokhoz képest igen-igen alacsony áron akart egy városi telket eladni, nem hagytam jóvá, nem pedig azért, mert nekem hivatali állásomnál fogva is minden tekintetben örködnöm kell afelett, hogy a város saját javaival az érdekeik legmegfelelőbbben gazdálkodjék. Most, hogy a szakközvetítés értékelése is a kezeim között van, még egyszer alaposan áttanulmányozom az ügyet, s csak ezután hozom meg végleges döntésemet. Nincs kizárva annak eshetősége sem, hogy esetleg felhívom a város vezetőségét, hogy az eladni szándékolt telket nyilvános árlejtéssel értékeltesse.

Hazardjáték a timisoarai kávéházakban

Erősen járja a nasi-vasi meg a mako

(Saját tudósítónktól.) Aradon valamennyire kiirtották már a nyilvános helyiségekből a hazardjátékot, de annál szemérmelenebbül és veszedelmesebben dühöng néhány timisoarai (temesvári) kávéházban, ahol a kávéosok telhetetlensége néhány hivatásos spilernek szolgáltatja ki a fiatal iparos generációt, néhány fiatal tisztviselőt és meggondolatlan munkásembereket, akik nehezen megkeresett pénzüikkel tömik a pinkát és a hivatalos játékosok zsebébe, akik között nagyon sok hamis játékos is akad.

Csodáljuk, hogy ezekről a mindinkább veszedelmesebb formákat öltő, sok csendes családi tragédiát előidéző kártyacsatákról a rendőrség még nem szerzett tudomást, pedig közérdek, hogy ezek mielőbb megszüntjenek, még mielőtt nagyobb szabású sikkasztás, vagy más bűnügy nyomán kelne róluk megemlékeznünk.

A Lloyd-kávéházban esténként nagyszabású „nasi-vasi” járja s nem ritkák a huszezer lejes differenciák sem. A tulajdonos esténként két-háromezer lej pinkátpénzt vág zsebre. A hivatásos játékosok között különösen nagy szerencsével játszik Feuermann Albert, egy Aradról Timisoarara (Temesvárra) szakadt Roserzweig nevű volt állásolagos szoké-

és egy resicai illetőségű Sina: nevű hivatásos kártyás.

A gyárvarosi Szarvas Kávéházban „mako” játszanak a kávéosok, testvérek legfelsőbb protektorátusa mellett és százezrekre megy az az összeg, melyet a sajátlatraméltó áldozatok ebben a kávéházban elveszítenek.

Ugy a nasi-vasi, mint a mako a tiltott szerencsejátékok közé tartozik s így ismételt felhívjuk a rendőrség figyelmét ugy erre a 2 helyiségre, mint a józsefvárosi Polgári vendéglőre, ahol előbb leitatják s utána hazardban fosztják ki a kisember-palikat.

Szegénye lenne a timisoarai (temesvári) rendőrségnek, ha nem sikerülne nekik is, ami sikerült az aradnak: legalább a nyilvános helyiségekből kiűszitani a hazardjátékosokat, társadalmunk egyik súlyos nyavalyáját.

— Türr István emlékezete: Budapestről táviratozzák: Néhaj Türr Istvánnak, a magyar származású olasz altábornagynak, aki Garibaldi mellett küzdött az olasz szabadságért, de a negyvennyolcas magyar szabadságharc vezérével is együttműködött, most ünneplik meg születése százéves évfordulóját. Türr István hamvai a budapesti Kerepesi temetőben nyugszanak és itt rendezik meg az ünnepséget a székesfőváros. Az ünnepségen részt vesz Olaszország képviselőiben gróf Durini, Olaszország budapesti követe.

Oriási vasuti katasztrófa

59 halott — Tönkrement vasuti kocsik és mozdonyok

Varsóból jelentik: Borzalmas vasuti katasztrófa történt a lengyelországi Varsó melletti Praga állomás közelében. A Schildeeből jövő vonat hibás váltóállítás következtében teljes menetsebességgel összeütközött egy mozdonyal. Mindketet mozdony, a postakocsi és az utána következő személykocsik darabokra zúzódtak, a bennülők kivétel nélkül meghaltak vagy súlyosan megsebesültek. A legsúlyosabb katasztrófa természetesen a harmadik osztályu ko-

tosítsa. Külön választó bizottságot bi kocsija is súlyosan megsérült és az utasok között ott is több sebesült volt. Leírhatatlan pánik tört ki az utasok között, akik egy mást gázolva igyekeztek magukat megmenteni. A halottak számáról teljesen pontos értesülés még nem érkezett. Annyi biztos, hogy eddig 59 halottat állapítottak meg, nincs kizárva azonban, hogy még több halott van. A szerencsétlenség előidézőit, két hanyag váltó-
ört a rendőrség letartóztatta.

Nők döntenek el az amerikai elnökválasztást

La Folette szenátor a nők jelöltje — 26 millió női választó

Washingtonból jelentik: A mostani elnökválasztásnál nagy szerepet játszanak az amerikai hölgyek. Jelenleg 26 millió szavazójoggal bíró asszony és leány van az Egyesült-Államokban és általános harc indult meg az egyes pártok között, hogy a női szavazókat maguknak biztosítsák. A harcban La Folette szenátor-elnökjelölt párta vezet, amely minden eszközt megragad, hogy a női szavazatokat jelöltjének biz-

tosítsa. Külön választó bizottságot szerveztek Mrs. Mabel Costogan vezetésével. Mivel La Folette nagy harcokat vívott a szenátusban a nők szavazójoga mellett, nagy esélye van arra, hogy a győzelmet a nők segítségével kivívja. Annyi bizonyos, hogy még politikai ellenfelei is elismerik, hogy jó sakkhúzás volt ellenük a nőket ki játszani. A párt legutóbbi ülésén három millió dollár választási költséget szavazott meg.

SZÍNHÁZAI MŰVÉSZET

Tompa Béla és Kallós József bucsuja Elmennek a bonviván és a jellem- színész is

Egy esztendő aradi operettsi kereivel forrott össze a neve Tompa Bélának, aki egy csapásra lódította meg Arad színházi közönségét. Elhagy most bennünket ő is, mert szerződése jövőre máshova szólja. Tompa Béla neve a színpadon mindig sikert és vonzerőt jelentett, mert rendelkezik mindazokkal a kellékekkel, amelyek egy bonvivánt igazi és nagy szerű értékű avatnak. Alakításai nem a felszínes és sablonos bonvivánalakítások közé tartoztak. Ha kellett épen olyan drámai erővel rajzolta meg egy-egy operett férfi főszerepét, mint amennyi kedélyt vitt bele, ha a szerző intenciói így kívánták. A drámai hős, a lírai szerelmes és a komikus leg szebb és legértékesebb kvalitásai egyesültek benne. Tompa Béla elegáns és kedves alakját vasárnap este látjuk utoljára az aradi színház színpadán, amikor egyik legjobb szerepében, a „János vitéz”-ben fog tölünk elbucsuzni. Hisszük azonban, hogy a bucsu nem egészen végleges és fogunk még neki Aradon tapsolni.

Kallós József a másik bucsuzó, aki sok értékes kvalitásával tűnt fel az alatt a néhány esztendő alatt, melyet itt élt le az aradi színház környékén. Nemcsak elsőrendű drámai színész, hanem kitűnő rendező, aki ezeken kívül a legnehezebb órákban igyekezett összetartani Arad nem egyszer

már szerteszéledő magyar színtársulatát. Azok tudják csak, akik a színház belső életét figyelemmel kísérték, hogy mennyit jelentett ő Arad magyarnyelvű színikultúrája számára és milyen nagy veszteség lesz számunkra, ha a jövő színházi roszim nem követ el mindent ennek a lelkes és értékes művésznak a szerződésére. Gerolamo Rovetta „Becsületnek”-jében mutatkozott be esztendőnkkel ez előtt Kallós Arad közönségének és most ebben a darabban is bucsuzik. Pedig őt sem szabad nélkülözniünk. Amint megállapítottuk annak idején írott kritikánkban, hogy nagy nyeresége Arad színtársulatának, hogy ezt a kitűnő karakterszínészt ideszerezdették, most ismét egész Arad közönségével állapíthatjuk meg majd, hogy Kallós elvesztése pótolhatatlan kárunk lenne.

* A timisoarai színház műsora. Pénteken: Süt a nap, vigjáték. Szombat: Tyuketrec. Vasárnap délután 3 órakor: Vasgyáros, délután 6 órakor: Süt a nap, este 9 órakor: Hattyu. (Bucsuelőadás.)

* Megkezdte működését a határmenti román színtársulat. Ismeretes, hogy a timisoarai polgármesteri gyűlésen egy román staggione társulat szervezését határozták el. A társulat felváltva négy határvárosban játszik és hathetes szezonokat tart. A ma érkezett bucuresti döntés szerint a staggione társulat szeptember elsején kezd meg működését Timisoarán, ahol hathetes szezon tart, hetenként négy esti és két délutáni előadással. Ezután egymás után játszik Aradon, Oradea-maren és Saturnaren. Az érdekelt városok polgármesterei a társulatnak 1925. január 1-ig összesen 1.300.000 lej szavaztak meg és ezután is nagyobb összeget vesznek fel a költségvetésükbe erre a célra. A ruhatárát és díszleteket a craiovai, jasy-i és bu-

curesti Nemzeti Színház adja, az illető városban levő kisebbségi társulat szintén átadja a játszási időre díszleteit és ruhatárát.

* Tibor Lóri bucsuja a jövő hét közepén lesz a Nagymamában, a melynek címszerepét az éppen Aradon időző Novák Irén játssza el.

A rossz termés következményei

Kenyérinség fenyeget — Felemelik a gabonaexport tarifáját — Egyféle kenyértípus

(Bucuresti, augusztus 7.) A mindentől beérkező jelentések szerint az ország ezidél gabonatermése nem háladja meg az ország szükségletét. Ennek dacára külföldről igen nagy kereslet indult meg a román gabonára. Több ezer vagon szállítását szeretnék Cseh szlovákia, Ausztria és Olaszország, sőt még Németország is megjelent a piacon igen kedvező árakkal. A megyei prefektusok és a községek előljáróinak jelentései szerint helyenként olyan gyenge a termés, hogy még a lakosság kenyérellátása is igen nagy nehézségeket fog okozni. A nagyobb bajok elhárítására a gabona export

tarifájának emelését kéri. A jövő hét szerdáján minisztertanács lesz és az fog dönteni a kérdésben. Szó van már arról is, hogy a csak most, augusztus harmadikán életbelépett új kivitelj illettéket, amely vagononként 45.110 lej, 60.000 lejre emeljük fel. Hivatalos helyen felmerült annak a gondolata is, hogy egységes kenyéret vezetnek be és azt az eddigi áraknál előnyösebb áron árussítatják. A végleges javaslatot azonban Anghelescu kereskedelmi államtitkár fogja elkészíteni, aki a napokban érkezik haza. A javaslattal azután a minisztertanács foglalkozik.

Másfél milliárd font Románia jóvátételi követelése

A Times érdekes cikke — Román memorandum a londoni konferencia előtt

Londonból jelentik: A Times most nyilvánosságra hozza a konferencia harmadik teljes ülésén benyújtott román memorandumot, a román jóvátételi követelésekről. A memorandum megállapítja, hogy Románia egyike a háború által legjobban sújtott államoknak. Az elbemosó cselekedetek által okozott károkon kívül, amelyek egy és egy negyed milliárd font sterlingre rúgnak, a petroleum-ipar tönkretétele 20 millió font, az állami kincseknek a szövetségesek részére való átadása 40 millió font kárt jelent. További

károkat okozott a német papírválta bevezetése is. Egyébb további károkhöz járul még a békeszerződésből származó terhek tétele: 120 millió font a volt osztrák-magyar monarchia állami javai megváltására; a felszabadítás költségei: 10 millió font; az osztrák-magyar államadósság egy részének átvállalása: 20 millió font és végül a román államadósságok: 25 millió font. Mindezeknek a követeléseknek a fejében Romániának a spaai tárgyalások alkalmával a német jóvátételi fizetéseknek csak egy kis százalékát ajánlották fel.

MOZI

xx „A szegények császára”-nak, ennek a monumentális filmremeknek már a harmadik és egyszersmint utolsó részét vetíti pénteken az aradi Marosparti mozgóképszínház. Az a hatalmas érdeklődés, amellyel az első két rész előadásainak adózott a közönség, a harmadik rész iránt még fokozottabb mértékben nyilvánul meg. Minden eddig bemutatott nagyszabású filmalkotásnak méltó versenytársa „A szegények császára”, amelynek főszerepeit a francia filmjátszás büszkeségei alakítják. A rendkívül gondos és izléssel készített film pazaros felvételei emelik még a film értékét. A harmadik részt csak pénteken tartja műsorán a színház. Az előadás kezdete pontosan fél 10 órakor. Jegyeket előváltani délelőtt 10 órától 12 óráig, délután 3-tól 6 óráig a Weinberger cipőüzletben, este hét után a mozi pénztáránál lehet.

xx Ma, pénteken utoljára vetíti az aradi Uránia mozgószínház a Leány becsület című filmjudozságot, amely egy falusi tanítónő életének története. A tanítónőt ketten akariák: nemes Radák Adám, a földbirtokos fia és báró Salzburg. Radák szerelemmel

akarja a leányt, a báró a testét kívánja. A film csupa izgalom, változatos és érdekesség, mely a végén frappáns befejezéssel ér. A film minden szerepét a legkiválóbb magyar filmszínészek alakítják: Császár Imre, Fáy Szeréna, Fenyő Emil, Szőregly Gyula, Pintér Imre és a kis Szécsy Ferkó.

xx „A sivatag réme, vagy az őserdők vándora” amerikai cowboy-dramát vetíti ma, pénteken és holnap, szombaton az aradi Apolló mozgószínház. Az érdekes darabot izgalmas és változatos részletei, az ötletes amerikai rendezés ritka moziélménnyé avatják.

xx Bötes Nánán lesz Arad legközelebbi filmszenzációja.

xx Patt és Patachon-repriz az aradi Urániában. Vasárnapról vetíti repriként az Uránia mozgószínház a „Hamlet a leánynevelőintézetben” című Patt és Patachon-bohózatot.

SPORT

O Nemzetközi cserkészverseny Kopenhágában. Budapestről táviratozzák: A Kopenhágában eldöntésre kerülő nemzetközi cserkészversenyre ma nyolcvan főből álló magyar cserkészcsapat elindult.

HIREK

Orlasi esözések a Regátban

Elöntött vetések. — Tönkrement vasúti vonalak.

Bucurestiből táviratozzák: Tegnap az esőzés az egész régi királyságban általános volt. Némelyik vidéken, ahol az esőzés jellege viharos volt, a legelőket és a vetéseket elöntötte a víz és tönkretette. Az esőzés számos vasúti vonal aléptiményét elmosta. Ennek következtében a balti—teucui a tighina—basarabescu, a besarabescu—renii, a besarabescu—Cetatealbai vasúti vonalakon a forgalom szünetel. Megszakadt a forgalom a nichiseni—ghibigheni vasúti vonalon is, ahol majdnem egy fél kilométer távolságban teljesen elmosta a töltést és vele együtt a sineket az eső. A Bucuresti felé elindult jassy gyorsvonat csak Barladig juthatott el rendszeren. Barlad állomásán túl az eliszaposodott pályán a gyorsvonat mozdonya kisiklott. A szerencsétlenség azonban nem követelt emberáldozatot. A bucaresti express pedig Nichiseni állomásáról kénytelen volt visszafordulni.

— Majláth püspök Aradon. Majláth Gusztáv erdélyi római katolikus püspök Alba-Iuliáról (Gyulafehérvárról) ma Aradra érkezett. Meglátogatta dr. Monay Ferenc minorita rendfőnököt és néhány pernyi ottidőzése után automobilon Aradul nou (Ujaradra) ment özvegy báró Nopcsa Elekne meglátogatására. A püspök a holnapi gyorsal Budapestre utazik.

— A megyei iskolák felülvizsgálása. Georgescu János prefektus bizottságot delegált az aradmegyei iskolák felülvizsgálására. A bizottság a ternovai járásban kezdi meg munkásságát.

— Pomán tisztek csehszlovákiai tanulmányútja. Bucurestiből táviratozzák: Militade ezredes, Deliceanu alezredes, Galangeanu és Nicolai de vezérkari őrnagyok Csehszlovákiába utaznak harminc napos tanulmányútra, hogy az ottani katonai intézményeket tanulmányozzák.

— Orosz bolsevista agitátorok Romániában. Bucurestiből táviratozzák: A Neamul Romanesc című lap közli, hogy a napokban elfogtak Bessarabiában egy bolsevik kurirt, aki azt vallotta, hogy a moszkvai szovjet-kormány tizenkét propaganda-embert küldött Romániába az itteni kommunisták támogatására. A határon titokban átkelt orosz propagandistákat körözik.

— Angol katonai látogatás Romániában. Galatiból jelentik: Aug. végén egy angol escadron érkezik Galatiba. A külföldi vendégek ünnepélyes fogadtatására a város vezetősége nagy előkészületeket tesz.

— Betörés a timisoarai Ferdinánd szállodában. Vakmerő betörés történt ma a timisoarai Ferdinánd-szállodában, ahol ismeretlen tettesek fellopózkodtak a szállodai épület padlására és onnan több értéktárgyat és ruhaneműt vittek el. A szálloda tulajdonosának feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást. A kárt eddig még nem becsülték fel.

„Városukban úgy éreztük magunkat, mint otthon!”

A bolgár esperantisták köszönő levele Arad városához — Mária királyné távirata Babescu igazgatóhoz

(Saját tudósítónktól.) Az Aradon tartott negyedik esperanto kongresszus résztvevőiben feledhetetlen emléket hagyott az Aradon tapasztalt vendégszeretet. Babescu Viktor a Iosif Vulcan középiskola igazgatója és Ferenczy István tanár ma délelőtt a kongresszus megbízásából felkeresték dr. Robu János főpolgármestert, dr. Angel István polgármestert, a városi tanácsosokat, Filotti Zamfir rendőrprefektust és Popescu Haralamb sziguranca főnököt, akik mindnyájan elősegítették, hogy a vendégek fogadtatása a legfényesebb keretek között történjen meg. A kongresszus megbízottjai hálás köszönetüket fejezték ki a meleg fogadtatásért. Dr. Angel István polgármesternek átnyújtották *Aktardzsiev* a bolgár esperanto szövetségnek elnöke által írt levelet, amely a következő:

Nagyságos Polgármester Ur! Mielőtt elhagyjuk az Önök szép városát, szükségét érzem annak, hogy egy a feleségem, mint a magam nevében a legszívésebb köszönetet fejezzem ki azért a szép, impozáns és kellemes fogadtatásért, melyben Önök minket részesíteni méltóztattak. Ugyanazt a köszönetet fejezem ki a bol-

gár esperantisták nevében is, akik résztvettek az Önök felejthetetlen kedves városában tartott IV-ik romániai esperanto kongresszuson ahol ők úgy az Önök, mint az ország más városainak előkelőségeitől a legkedvesebb figyelemben részesültek. Városukban úgy éreztük magunkat, mint otthon. Biztosítom Polgármester Urat, hogy a romániai esperantisták, akik a jövő évben Szofiában az V-ik bolgár esperanto kongresszus vendégei lesznek, hasonló fogadtatásban és vendégszeretben részesülnek, hogy némelyik is visszafizethessék az Önök kedvességét. Kérem Önt, fogadjja mégegyeszer legszívésebb köszönetünk kifejezését, mellyel vagyok Polgármester Urnak legmélyebb tisztelettel G. Aktardzsiev a bolgár vasutak igazgatója és a bolgár esperanto szövetség elnöke.

Babescu Viktor igazgatónak ma délután Mária királynétól a következő távirat érkezett:

Az esperanto kongresszus elnökének, Babescu Viktornak Arad A királyné Öfelsége mélyen áthatva, szíve mélyéből köszöni a kongresszus üdvözlését és kívánja, hogy a kongresszus a legszebb sikert arassa.

— Csökkentik a német vasúti tarifát Berlinből táviratozzák: A közlekedési miniszter tervbevette, hogy a vasúti szállítási díjakat, főképpen az áruszállítási tarifáját csökkenteni fogja. A legerősebben a szén szállítási díjat szállítják le.

Milyen a tökéletes asszony?

Talán semminek sincs oly gazdag irodalma, mint ennek a nagy kérdésnek. Minden kor és minden nép másképpen formálta meg magának a tökéletes asszony ideálját. Most egy dán újság folyamodott a körkérdés nem éppen szokatlan módjához és olvasóitól a következő válaszokat kapta: Tökéletes asszony az, 1. aki nem törekszik minden áron, hogy az övé legyen az utolsó szó; 2. aki, ha egy regényt kezd olvasni, nem nézi meg mindjárt a végét is; 3. aki barátjairól hátuk mögött is csupa jót mond; 4. ki nem törődik azzal, mit pletykálnak róla a szomszédok; 5. aki nem esik kétségbe, ha egy barátja divatosabban van öltözve; 6. aki sose bánja meg, hogy nem született férfinak; 7. aki őszintén bevallja a korát. Azt hisszük, hogy a női tökéletességnek van nek a derék dának e válaszfelnél sokkal fontosabb követelményei. De amnyi bizonyos, hogy legyen az a nő az elképzelhető legtökéletesebb, aligha fog megfelelni a 7-ik pontban foglalt követelménynek. — hogy tudniillik az évei számát pontosan bevallja. Ilyen tökéletes asszonyt ne is kívánjunk...

— Vakmerő betörés. A cluj-i Renner börtény timisoarai képviselője, Kreppel Jakab feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek betörték a cég gyárvarósi raktárába és onnan több ezer lej értékű szőrt borjubort loptak el. A rendőrség erélyes nyomozást indított.

— Iparvasutat épít az aradi Andrényi-cég. Bucurestiből táviratozzák: A minisztertanács engedélyt adott az aradi Andrényi Károly és Fiai vasárucégnek, hogy keskenyvágányu iparvasutat építhessen.

— Leszállították a bucaresti bérkocsi tarifát. Bucurestiből táviratozzák: A főváros vezetősége a bérkocsi tarifát mérsékelte és a leszállított tarifa már ma életbe is lépett. Az új tarifa szerint az egyfogatu bérkocsi díja félórára 15 lej, a kétfogatué 20 lej, a vasúthoz 30, illetőleg 40 lej, egy órai sétakocsizás a városban 60—80 lej, a löversenyre 60—80 lej, a vasúthoz egy órai kocsihasználat 40—50 lej.

— Vonatkisiklás eső miatt. Bucurestiből jelentik: A napok óta zuhogó eső Fulgarsti és Ghibarieni állomások között a pályatestet alámosta, ugyanígy, hogy a Bucurestibe menő jassy gyorsvonat mozdonya tegnap e helyen kisiklott. A mozdony felfordult, az utasok között oly óriási pánik keletkezett, hogy az ablakon keresztül menekültek. A vonatkisiklásnak emberáldozata is van: a mozdonyvezető súlyosan megsebesült. A szerencsétlenség következtében a vasúti forgalom ezen az útvonalon megszakadt.

— Francia szökött diákokat keresnek Magyarországon. Budapestről táviratozzák: A franciaországi Robaixból két diák megszökött a szüleitől azzal, hogy Indiába akarnak utazni. Utoljára Ausztriából irtak ha za a fiuk valószínűleg tartják, hogy utiukat Magyarországra felé vették. Ezért most Magyarországon keresik őket a francia rendőrhatalóságok kérelmére.

„Sándor“ (v. Kelet) Hirlapiroda

augusztus 10-től 10101 Arad, Bul. Regina Maria 10. (volt nagytrafik) helyiségbe Hajós Gyógytár mellé lesz áthelyezve.

— Egy ucca jalkiáltása. Arad számos uccájának lakói jalkiáltanak fel a város böics vezetőihez sorok által. Hiven tolmácsoljuk a panaszokat, amelyek a szerkesztő ségben hangzottak el: „Mi szorgalmasan és lelkiismeretesen fizetjük a városnak a locsolási, uccaseprési és egyéb díjakat. Azonban hetek óta nem akad olyan uccaseprő, akinek bántaná a szemét például a str. Ciomtea (Pöltenberg Ernő) uccában hetek óta felhalmozott szemét. A locsolás hiányáról nem panaszkodunk. Habár a locsolás kizárólag a főtéren folyik, a mellékutakon csupán az ég csatornái gondoskodtak az öntözésről, amelyekből napokon keresztül folyt a víz, utat keresve magának a pincelakásokba és más alacsonyabbrendű lakhelyekbe. De ismét kislitott az Isten szent napja és már megint büzlenni kezdenek a szemétdombokban felhalmozott mulandó anyagok: döglött patkányok, tyukok és koraszülött macskák. Az ilyen helyekre kárhóztatott szegény lakók zárt ablakokkal próbálkoznak védekezni a fojtó büz ellen, akinek pedig az uccán van dolga, megpróbálja visszatartani lélekzetét ameddig bírja, egy perccel sem tovább. De azért lelkiismeretesen és szorgalmasan tovább fizetik a locsolási, uccaseprési és egyéb városi illetékeket“.

— Kabdebő Gergely temetése. Megható, impozáns részvét mellett temették csütörtök délelőtt Timisoara városának és Temes megyének volt főispánját, Kabdebő Gergelyt. A gyászoló közönség között ott láttuk Pacha Agoston apostoli kormányzót, valamint a vármegye és város képviselőit, számos társadalmi előkelőség élén.

— Hamisítják a dollárt. Budapestről táviratozzák: A Kereskedelmi Bankban ma egy hamis 100 dollárost, a Magyar—Amerikai Bankban pedig egy hamis 20 dollárost akartak beváltani. A rendőrség a legszigorúbb vizsgálatot indította meg annak megállapítására, hogy kik hozták forgalomba a hamis dollárbankjegyeket.

— Uccák kövezése. Arad város tanácsa tegnapi ülésében az Orczy, Dobó, Leiningen- és Munkácsy-uccák kövezési munkálatait, mint legolcsóbb ajánlattevőnek, Sztanity György aradi kövező-vállalkozónak adta ki.

— Lugoj (Commune Bihor.) A Timisoara-józsefvárosi rendőrkommiszáriátus egyik minapi reggeli jelentésében megemlékezett egy kisebb jelentőségű betöréses lopásról, melyet egy lugoji (lugosi) illetőségű egyén követett el. A komiszáriátus szükségesnek tartotta a Lugoj mellé zárójelben odabiggyeszteni: Bihar vármegye. A lapok tudósítói összesmosolyogtak: hiszen Lugoj majdnem annyira van Bihartól, mint Makó Jeruzsálemtől s ha már azt nem is követelhetjük a rendőrségtől, hogy a Gauriszankár helyes földrajzi fekvéséről felvilágosítást adjon, azt mindenesetre illenék tudni, hogy Lugoj a jó öreg Krassó-Szőrény vármegye székhelye s egy órányira fekszik Timisoarától.

— Ezer meglepetés, trükkök, érdekes szórakozás fogja mulattatni a közönséget az aradi iparosok aug. 10.-iki népünnepélyén. A rendezőség odaadó munkát fejtett ki, s a városliget pompásan feldiszitve várja a vasárnapi népünnepély publikumát, amely máris felfokozott érdeklődéssel tekint a vasárnapi iparosünnepély elé, amely bizonyára az idei szezon legnagyobb sikerű mulatsága lesz.

— Fogászati hir. Kenderessy József vizsgázott fogász rendelkezései mai naptól újból megkezdte Arad, Str. Goidu (Szt. István-u.) 12.

— **Állatkiállítás Sebisen.** Az arad megyei Sebis községben e hó 3.-án délelőtt állatkiállítás volt. Felhajtottak 9 darab bern-symenthali bikát, 51 darab tehenet, 14 darab üszőt, 8 drb. tehenet boriuval, 11 drb. mént, 30 drb. kancát, 18 drb. 1 és 2 éves csikót, 6 drb. mangolica-kant, 21 drb. merinei juhot, 6 drb. kóst, és 5 drb. kecskét. Negyvenöt tulajdonos kapott I., II., III. és IV.-ik díjat. A díjazásokra a kisgazdák között 18.500 lejt osztottak szét és ezenkívül 9 tulajdonos a Ministerul Agriculturii si Domenii által küldött arany, ezüst és bronz érmekeket kapta.

Mit nyert az emberiség a világháborúval?

A német császár és a trónörökös véleménye

Berlinből jelentik: A The American Legion című folyóirat körkérdest intézett a világ ismertebb államférfiaihoz és politikusaihoz, hogy mit nyert az emberiség a világháborúval. Válaszolt a kérdésre a többi közt a német császár és a trónörökös is.

A német császár nevében Paschwitz admirális a doornii kastélyból a következőket írta:

Öfelsége felhatalmazott engem, hogy május 31.-én kelt soraira válaszolva a következőket közöljem: Öfelsége sajnálja, hogy nem tehet eleget felszólításának. Ami azt a kérdést illeti, hogy mit nyert az emberiség a világháborúval. Öfelsége azt hiszi, hogy az egyetlen lehetséges felelet: Semmit. Mi mindent elvesztettünk.

A trónörökös a következőket írja:

Az Egyesült Államok belépett a háborúba, hogy elpusztítsa a militarizmust és megszerezze a világnak a demokráciát. A háborúnak viszont az az eredménye, hogy valamennyi nemzet a lehetőségek végső határáig fegyverkeznek. Tekintsék meg a világ minden részéből érkező jelentéseket. A kedvelt gondolat a diktatura megvalósítása egyik vagy másik formában. Az egyetlen haszon, amelylyel a háború járt, az a felismerés, hogy minden hatalom híjjával van náluk azok a nemzetek, amelyek nincsenek kellőképpen felfegyverkezve és az ilyen nemzet sehol sem találhat segítséget

„Menj és öld meg az apádat!”

A varsándi apagyilkosság a timisoarai tábla előtt — Megsemmisítették az aradi törvényszék ítéletét

(Saját tudósítónktól.) Szenzációs bírányt tárgyalt ma a timisoarai tábla. A Közlöny részletesen ismertette annak idején Crisan György varsándi legény apagyilkosságát és az aradi törvényszékben lefolyt tárgyalást. Az aradi törvényszék büntető tanácsa 12 évi fegyházra ítélte az apagyilkos legényt, aki azonban felebbezett a timisoarai táblához, amely ma foglalkozott az ügyvel.

Ez év február havában Crisan György varsándi legény hazaérkezett falujába szülei meglátogatására. Utközben Vicellár Léna szomszédasszonyukkal találkozott aki meghívta magához. Ott maradt estig, majd a szomszéd asszony — a legény vallomása szerint — kést adott kezébe és ezzel a szavakkal küldte el:

— **Menj és öld meg az apádat.**

A legény átment szülei házába. Közben a szomszédasszony elcsalta a fiatalember anyját hazuról. A legény kést döfött atyja szívébe, aki néhány perc múlva meghalt. Az anyja hazaérkezésekor, dacára annak, hogy látta, hogy gyilkosság történt, természetesen hallgatott és csak a vizsgálat derítette ki a gyilkossá-

got. A gyilkos megszökött és Aradon rendőr szolgálatot teljesítő bátyja fogta el. Az aradi törvényszékben tartott tárgyalás alkalmával maga az ügyész sem tudta megmagyarázni, hogy milyen motívumok készíthették a legényt a gyilkosság elkövetésére. A törvényszék Vicellár Léna bírnészes segítségét nem látta beigazoltnak és az asszonyt felmentette, Crisan Györgyöt pedig 12 évi fegyházra ítélte. A legény Sommer Nándor ügyvédje utján felebbezett. A tábla úgy döntött, hogy miután a gyilkosság elkövetésének motívumait nem tudja megállapítani és miután az a gyanú merült fel, hogy a legény elméleti állapota nem ép, **elrendelte Crisan György elméleti állapotának megvizsgálását.** Ezenkívül nem fogadta el az aradi törvényszék ítéletét Vicellár Lénára vonatkozólag és vizsgálatot rendelt el annak kiderítésére, hogy milyen szerepet játszott a gyilkosságban. Az anyja szerepe is gyanús volt és ezért vizsgálatot rendelt el, hogy megállapítsák a család belső viszonyait és az anyja szerepét a gyilkosságban. A szenzációs ügy további fejleményei érdekesnek ígérkeznek.

KÖZGAZDASÁG

A lej Zürichben 2.35, Párisban 8.05

(Saját tudósítónktól.) A lej párisi esése tovább tart. Rövid néhány nap alatt 60 ponttal esett a lej, ami a közönség egy része között pánikot idézett elő. Illetékes bankkörök véleménye szerint a lej párisi esése annak tulajdonítandó, hogy a francia frank kurzusa emelkedett Zürichben. Ennek következtében a külföldi valuták, úgy a lej is, esni kezdett.

HELYI VALUTÁK.

(Augusztus 7.) Francia frank 12.00 szokol 6.50, lira 9.90, font 1000, svájci frank 42.00, dollár 222, magyar korona 340, dinár 2.50, osztrák korona 300. **Kifizetések:** Páris 12.40, Prága 6.66, Milanó 9.95, London 1005, Zürich 42.60, Newyork 225.50, Budapest 340, Belgrád 2.72, Bécs 312.

ZÜRICHI NYITÁS. (Augusztus 7.) Berlin 1.2650, Amsterdam 204.6250, Newyork 530, London 2365.50 Páris 2890, Milanó 23.3625 Prága 15.6375, Budapest 0.0069, Belgrád 6.45, **Bucuresti 2.35**, Varsó 106, Bécs 0.007485.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Augusztus 7.) Berlin 1.25, Amsterdam 204.75 Newyork 530, London 2365.50, Páris 28.85, Milanó 23.3625, Prága 15.6375, Budapest 0.0069, Belgrád 6.45, **Bucuresti 2.35**, Varsó 106, Bécs 0.007485.

BUCURESTI TÖZSZEZÁRLAT. (Augusztus 7.) **Kifizetések:** Páris 12.25, London 1000, Newyork 225, Milanó 9.94, Zürich 42.50, Bécs 0.0032, Prága 6.70, Budapest —. **Valuták:** Napoleon 820, aranyárka 53, leva 155, török lira 114, angol font 990, francia frank 12, svájci frank 42, lira 9.90, drachma 380, dinár 2.55, dollár 223, lengyel márka 41, osztrák korona 0.0031, magyar korona 0.0027, szokol 6.60

BUDAPESTI HIVATALOS ÁR FOLYAMOK. (Augusztus 7.) Belgrád 945—951, dinár 925—944 **Bucuresti 346—349, lej 346—349**, Milanó 3409—3426, lira 3379—3416, Páris 4209—4239, frank 4209—4239, Prága 2268—2290, szokol 2248—2277, London 345.000—347.000, font 342.000—346.000, Newyork 77.300—77.700, dollár 76.800—77.360, Bécs 1.0920—1.0980 osztrák korona 1.0920—1.0980.

Jegyzik a magyar kölcsönt

Megmozdul a magyar pénzügyi világ

(Budapest, augusztus 7.) A népszövetségi kölcsön jegyzésének élénksége ma sem lankadt. Ma hetven nagyobb összegű jegyzést jelentettek be. A Postatakarékpénztár 20.000, egy nagybank 13.000, a Moktar huszonegyezer, a Magyar-Olasz Bank 17.000, a Magyar-Cseh Bank 12.000, a Mercur 6000, a Ganz Danubius 15.000, a Duna Gözhajózási R. T. 7500, a Hofherr gépgyár 5000 dollárt jegyeztek. A főváros árvászeke elhatározta, hogy a gyámolítottak vagyonának népszövetségi kölcsönbe való fektetését fogja ajánlani az érdekelteknek. Eddig is már 35.000 aranykoronát jegyeztek az árvák vagyonából a kölcsönre. Külföldről és vidékről is igen sok jegyzésről érkezik jelentés, így Szombathelyen is történt egy 1500 dolláros jegyzés. A jegyzés határidejét nem fogják meghosszabbítani, miután bizonyos, hogy a kölcsönt a határidő letelte előtt tuljegyzik.

— **Csődbejutott osztrák nagybank.** Bécsből táviratozzák: A Lombard und Eskompte Bank 170 milliárd de ficiellel csődbejutott.

— Nincs mézárössztrájk Bucures-tiben. Bucures-tiből jelentik: A nagyvágók tegnap este megállapodtak hogy sérelmeik orvoslását más módon keresik s így lemondanak a vágatások megszüntetéséről s egyelőre hajlandók a főváros hús ellátását továbbra is biztosítani.

— **Galati kereskedők az új vám-tarifa ellen.** Galatiból jelentik: A galati kereskedők tegnap népes értekezletet tartottak az új vám-tarifa ügyében. A gyűlésen memorandumot készítettek arról, hogy az augusztus 1.-én már Romániában volt áruk, amelyekről a bevallások nem készültek el a kitűzött határidőre e így ezek már augusztus elseje után kerültek csak vámolás alá, ne essenek az új vámtarifa alá. Ezenfelül azt kérik, hogy azok az áruk, amelyek még nincsenek a román kikötőkbe befutott hajókból kiemelve, valamint azok, amelyek utban vannak az ország felé, de még augusztus elseje előtt adattak fel, szintén ne essenek az új vámtarifa alá.

— **Elhalasztott állatvásár.** Arad-megye vezetősége közli, hogy az augusztus 10.-ére kitűzött német-peregi állatvásár megtartását aug. 17-re halasztották.

— **Elpusztult a balatonmelléki szőlőtermés.** Budapestről táviratozzák: A Balaton-melléki szőlőtermést általában 75 százalékban elpusztította a peronoszpóra. Számos szőlősgazda emiatt a szőlőjét egyáltalában meg sem művelteti. Kecskeméten és Nagykőrösön azonban szokatlanul bőséges a gyümölcs-termés. Hivatalos körökben remélik, hogy a gyümölcs és a zöldség kivitele nagy mértékben fel fog lendülni.

A németországi éhség-blokád ellen

Amerikai tanárok és papok berlini tanulmányútja.

(Berlin, augusztus 7.) Ma tanulmányútja során ideérkezett nyolc van amerikai tanár és lelkész, a kiknek tiszteletére teaestélyt adott a hivatalos Berlin. Az estélyen Hofler, a megszállott német területek minisztere vázolta a Rajna jobbpártja megszállásának jogellenességét. Az amerikaiak nevében dr. Eddy válaszolt és beszédében hangsúlyozta, hogy Németországgal számos igazságtalanság történt. Az amerikai intellektuálisok azonban készek Németországnak baráti kezet nyújtani. A szónok kijelentette, hogy maga is tanuja volt annak, hogy a színes francia katonaság miképpen garázdálkodott a megszállott német területeken. Az éhségblokád fenntartását Németország ellen a legsúlyosabb erkölcsi bűnnek nevezte.

Prima csemege-szalámi **rudvételnél** Pálfy és Lucullus csemegeüzletében, Aradon.

LEGJABB

ELHUNYT MAGYAR SZINÉSZ.

Budapestről táviratozzák: A régi Nemzeti Színház egyik legnépszerűbb művésze Latabár Kálmán, Latabár Árpádnak, a Király Színház tagjának az édesapja ma meghalt.

ELKÉSZÜLT A VADIRAT WELTNER ELLEN.

Budapestről táviratozzák: Weltner Jakab, az emigrációjából hazatért szociálista vezér ellen szombatra készül el a vádirat. Az ügyészség Weltner felségsértésével és lázadással vádolja.

MEGKERÜL AZ ELTÜNT 50 EZER DOLLÁROS FESTMÉNY.

Budapestről táviratozzák: Az ellopott Palma di' Jacobo olasz oltárkép ügyében ma kedvező fordulat állott be. Tudvalevő, hogy diplomáciai jegyzékváltás történt Olaszország és Magyarország között a kép miatt és így a magyar hivatalos helyek mindent elkövettek, hogy Kovács Béla ügyvédet vallomásra bírják. Ma végre Kovács kijelentette, hogy hajlandó a kép rejtékelyét elárulni minden további feltétel nélkül, ha a pénzügyminiszterium az ellene tett feljelentést visszavonja. Így azt hiszik, hogy a békés megegyezés rövidesen bekövetkezik.

Szabadságra helyezett betörő

Gavrily György kiskoru volt betörési idején.

(Saját tudósítónktól.) Gavrily György a többszörös betörő, aki annyiszor szökött meg a hatóságok kezei közül, ma újra szabadságon van. Az aradi törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta a többszörös betörő ügyét, akinek egyéb elkövetett dolgain kívül még több vagyonfosztogatás is terheli lelkét. A Közlöny annak idején részletesen ismertette a furfangos betörő szokását és elfogatását, amikor egy aradi detektív női ruhában öltözve fogta el Micalaca közelében. A mai tárgyaláson megállapítást nyert hogy Gavrily György kiskoru volt, amikor a vagyonfosztogatásokat elkövette és ezért legfeljebb hat hónapot kaphat. A bíróság mai tárgyalásán szabadságra helyezte Gavrily Györgyöt, büntetése kiderítésére azonban tovább folyik az eljárás.

Cenzurat: Prefectura Județului.

A szerkesztésért felelősen:
KAROLY SANDOR
felel.

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEKRŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel ki-vánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig veszik fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Alkalmazás.

ÜGYES engrossista fűszeresegéd azonnal felvétetik Ehrenfeld fűszerüzletében Arad. 4434

ÜGYES szobaleány kereseték. Stein, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 11., II. emelet. 4443

RAKTARNOKOT keresünk mielőbbi belépésre. Oravetz és Holländer, Arad. 4450

ÁPOLÓ masszírozó ajánlkozok házakhoz. Arad, Cuza Voda 57. 4446

INTELLIGENS urind, kinek évekig elsőrendű szalonja volt, házakhoz ajánlkozok, vidékre is elmegy. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4453

IRODAKISASSZONY kezdő felvétetik. „Genius” Arad, Str. Bratianu 19. 4457

VIDÉKRE jól főző mindenek szakácsnő jó fizetéssel azonnal felvétetik. Cim Wallinger hirdetőjében Arad. 15077

DEUTSCHES Freulein wird gesucht zur 3 Kindern mit guten Lohn. Arad, Str. Filipescu (Flórián-Gasse) 26., Links. 15077

Lakás.

EGYEDÜLÁLLÓ nő egy üres vagy szerény butorozott szobát keres. Cim Arad, Str. Crisan (Karolina-u.) 12. Posta. 4449

PÁNCOTAN keresek magánházaiban 2-3 szobás lakást kerttel bárbe. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4448

Vétel és eladás.

MEGVÉTELRE keresek jó állapotban levő 100/200 cmtr. nagyságú erős vasajtót, továbbá egy komplett ételfelvenőt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

URISZOBÁ, brilliáns ékszerek, ezüst antik álló villanylámpa, ebédlőszőnyegek ágy elé smyrna szőnyegek, perzsa diványpárnák, hintaszék, szalónok, tükrök, 12 személyes berndorfi ezüst evőeszköz, interziás consoltükör, kredenc, szekrények, mosdók, gyermekágy, Biedermayer óra, festmények, 10 méter autószőnyeg, dísz tárgyak, stb. eladó Arad, Consistoriului (Batthyány) ucca 12. szám. I. em. jobb. 1000

ELADÓ jókarban levő Rösler pianino. Ugyanott tölgy ászokfák. Arad, Strada Eminescu 8. 4451

REUMA szesz, kítűnően bevált szer köszvény, csusz, idegzásába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerár Arad. 54

PERZSA és egyéb szőnyegeket, butorokat antik tárgyakat, ezüstneműt, fehéreneműt, kézhaukát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

KÉT LÓ, hintók, igáskocsi, szerszámok, eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4445

KERÉKPÁR vadonatúj olcsón eladó. Alpha gyártmány. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4445

MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK!
Gyapjú férfi öltöny Lej 1470.—
Tennisz férfi öltöny Lej 1450.—
Lenvászon férfi öltöny Lej 1250.—
Seiyem-lüster sacco Lej 1250.—
Tennisz férfi nadrág Lej 520.—
Lenvászon férfi nadrág Lej 450.—
Gummi kabátok 850.— Lejtől kezdve.
Billiárd-posztó állandóan raktáron. Nagy posztó raktár. MUZSAY JÓZSEF férfi-, flu- és gyermekruha telepén Aradon, a Városi Színházzal szemben. 4138

Ha olcsó és praktikus

alkalmi ajándékot akar beszerezni, úgy forduljon Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca), I. emelet jobb alá. 1000

Ingatlan.

ARAD, Str. Capitan Ignat (Kapa-u.) 38. sz. ház eladó. 4444

ELADÓ MAGÁNHAZAK! A város minden területén száztízezer Lejtől ötszáz ezer Lejig, egy bérházak 8, 10 üzlet-helyiséggel egymillióöttszáz ezer Lejtől négy millióig, százötvenezer Lejig óvi jóvedelemmel. Muntean és Flora, Arad, Bulevardul Regina Maria 10. 4456

Üzletek.

JÖLMEŰ fodrászüzlet olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4452

Különféle.

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, páratlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuvaltság, emésztési zavaroknál. Ovakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 2905

HASZNÁLT ÓLOM megvételre kereseték Bővebbet a Kiadóban.

Ma nagy halestély

a „MARILLA” vendéglő nagy teraszán Aradon, a Strada MINERVEI (Ilona-ucca) végén. — Szegedi halászlé! — Rántott harosa! — Jégbe hűtött hegyaljai borok, pontos és előzékeny kiszolgálás! — Gigány zene! Szives pártfogást kér: **Schwarz Andor**, vendéglős.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban

kapható a kiadóhivatalban

Ha van 100.000 Lej készpénze,

tőkebefektetésre ajánlunk egy belvárosi nagyjövőű uccában levő, két éve épült villaszerű kis magánháza 2 szoba, előfűrdőszobás lakással, virágos udvarral, 270.000 Lejért.

100.000 Lej készpénzzel átvethető, tehát 77.000 Lej, a fennmaradó 23.000 Lej havi 5000 Lejes kamatmentes részletekben törleszthető. Lakás átvethető a vételár kiegyenlítése után. — Megbizott: „Uraani” iroda, Arad, főpostával szemben.

Jól főző szakácsnét,

szobaleányt és gyermek mellé egy leányt 15-ikére keresek. **Faragó Alfréd**, Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 7. I. em.

Elvállalok mindennemű könyvkötészeti munkák

készítését u. m. paszparturák, gobelinok keretezését és női himzett munkáknak tárcáknak való elkészítését, azonkívül a szakmába vágó díszmunkákat **GLUCK LÁSZLO** vonatkozó irodalom és könyvkötészet ARAD, Bul. Carol 16. (Eraszbet-kőrut) ipartestület-épület

Cserép

duplafalcos 253. sz., legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható:

Pollák Sándor gőztéglagyárában, Aradon.

400-500.000.- lej

készpénzzel rendelkező közreműködő társ létesítendő ipartelepéhez kerestetik.

Gépek megvannak hozzá Biztos existencia. Cim: „Sándor” hírlapirodában Arad. 10101

KONYA JANGSI

országos hírv külföldi fővárosokban feltűnést keltett székely cigányprimás 12 tagu elsőrendű zenekarával, aug. 9-től (szombat) minden este az aradi

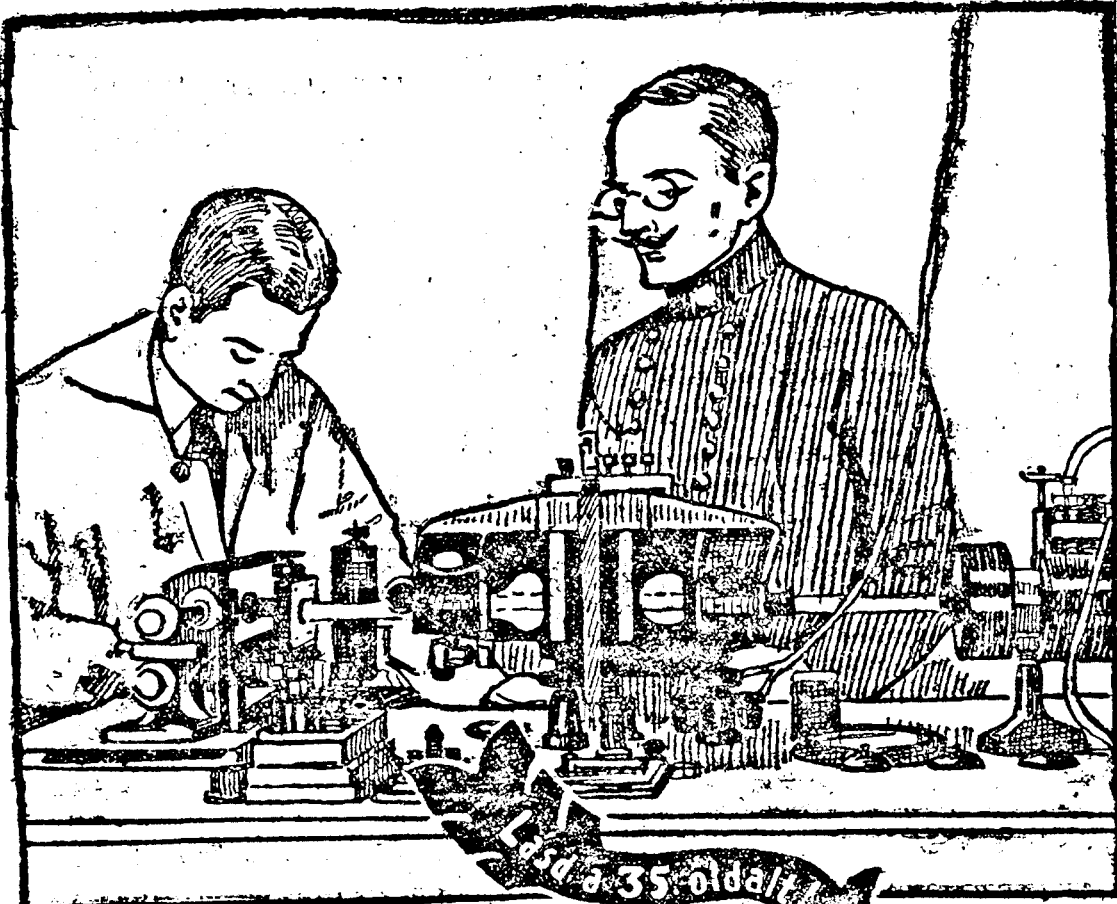
városi kávéházban hangversenyez.

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **BUDAPEST, IV., Deák Ferenc u. 14. szám**

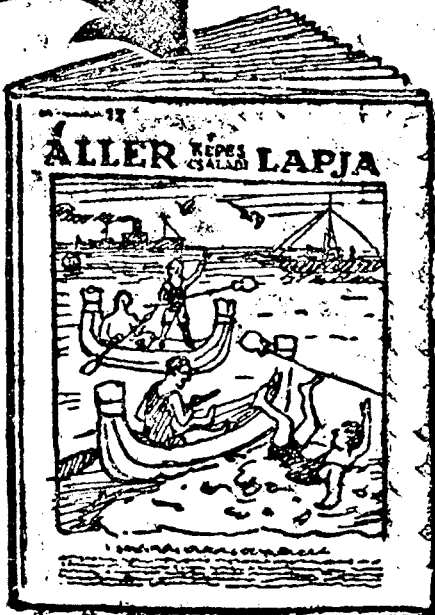
Egyes szám ára: 20.— Lej

40 oldal színnyomású képekkel

...A new-yorki rendőrség dróttalanul továbbított ujjlenyomatot vesz fel...

Az egész világ bámulattal és elragadtatással fogadja a rádiotelegráfia és rádiotelefonozás terén elért újabb és újabb vívmányokról beszámoló híreket. Bátoran elmondhatjuk, hogy ez a probléma került a modern kor érdeklődésének előterébe. Ma már ott tartunk, hogy nemcsak a tudós, a szakember foglalkozik a rádió különböző kérdéseivel, hanem a laikus nagyközönség széles rétege is. Az „Áller Képes Családi Lapja” is állandóan felszínen tartja a rádiót s a vele összefüggő témamányokat. Holnap megjelenő 17. számában pl. a dróttalan képtávírási eljárásról és eredményeiről számol be egyik illusztrált cikkében. Bemutatja Korn német professzor zseniális felfedezését és kísérleteit. Elmondja, hogyan lehet dróttalan úton rövid idő alatt arcképeket, ujjlenyomatokat, váltókat és más okmányokat telegrafálni. De 40 oldalas nagy lapunk más egyéb érdekes dolgot is közöl. Kicsiny olvasónak, — akik könnyen szert tehetnek ilyen olcsó anyagra, — szalmából készíthető fürdőcsónak leírásával és új sárkánymintákkal kedveskedik. Irodalmi részében pedig a legkiválóbb magyar és külföldi írók műveit hozza.

megjelenik minden héten!

Kérje az elárusítójánál!

Vegye meg tehát az

ÁLLER KÉPES CSALÁDI LAPJÁNAK

legfrisebb 17-ik számát!

Kapható: a legközelebbi trafikban, könyv, vagy papírkereskedésben és uccai elárusítóknál.

Egész családja örömet fog találni benne.